

М.І. Пугач

ЗАГАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

Зошит для узагальнення знань
(за типологією завдань для
зовнішнього незалежного оцінювання)

6 клас

Видання друге, перероблене і доповнене

*Схвалено комісією з географії
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 65.04я72
УДК 911
П88

Рецензенти:

методист ХОІППО

Галкін Д.В.

вчитель географії НВО №28 м. Хмельницького

Мала І.Л.

вчитель географії середньої загальноосвітньої школи №25 м. Хмельницького

Савка Н.І.

*Схвалено комісією з географії Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист від 27.10.10 № 1.4/18-Г-731)*

Пугач М.І.

П88 Загальна географія: Зошит для узагальнення знань (за типологією завдань для зовнішнього незалежного оцінювання). 6 клас. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011 — 56 с.

ISBN 978-966-10-1431-1

Пропонований посібник укладено згідно з чинною програмою курсу географії для 11-річної школи та вимог Міністерства освіти і науки України щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів.

Структура посібника така, що до кожної з шести рекомендованих для тематичного оцінювання тем виділено: основний обсяг знань і вмінь, що їх повинен набути учень на кожному рівні навчальних досягнень; тестові завдання (за типологією завдань для зовнішнього оцінювання) для перевірки досягнень учнів з географії (початковий і середній рівні); теоретичні питання, які вимагають умінь робити зіставлення та висновки; комплексні питання, що дають змогу учневі проявити творчі здібності (достатній і високий рівні); місця для виконання завдань при проведенні тематичного оцінювання; загальна шкала навчальних досягнень учня “Сходинки навчальних досягнень”.

Для учнів 6-х класів, учителів географії, батьків.

ББК 65.04я72

УДК 911

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1431-1

© Навчальна книга — Богдан,
Майнові права, 2011

Основний обсяг знань та умінь

Тема 1. Вступ. Географічне пізнання Землі

Учні повинні знати:

- що вивчає загальна географія, як змінювалися уявлення про форми та природу Землі в давні часи;
- учасників подорожей, відкриттів, експедицій різних епох;
- приклади сучасних досліджень і спостережень.

Учні повинні вміти:

- спостерігати і фіксувати зміни погоди та об'єкти природи в різні сезони року;
- користуватися термометром, барометром, флюгером;
- користуватися різними джерелами географічних знань;
- узагальнювати зібраний матеріал про географічні подорожі та експедиції;
- характеризувати основні етапи географічного пізнання Землі;
- аналізувати карти маршрутів подорожей;
- порівнювати наслідки розвитку географів у різні епохи.

Тема 2. Земля на плані та карті

Учні повинні знати:

- лінії градусної сітки: паралелі, меридіани, екватор, тропіки, нульовий меридіан, масштаб карти, напрямки, умовні позначення;
- відмінності у зображенні місцевості на малюнку, фото-, аерознімку, плані;
- умовні топографічні знаки (не менше 8).

Учні повинні вміти:

- визначати абсолютну й відносну висоту точок місцевості, географічні координати;
- визначати лінії градусної сітки (меридіани й паралелі, екватор, тропіки, нульовий меридіан), способи зображення нерівностей земної поверхні на планеті та карті;
- визначати за планом напрями, відстані, об'єкти місцевості, абсолютну висоту точок;
- орієнтуватися на місцевості за планом;
- пояснювати різницю між зображенням земної поверхні на глобусі, плані, карті, аерофото- та космічному знімку;
- обчислювати географічні координати свого населеного пункту на різних за масштабом картах.

Тема 3. Літосфера

Учні повинні знати:

- суттєві ознаки понять “літосфера”, “земна кора”, “атмосферна плита”, “гора”, “рівнина”, основні форми рельєфу, види рухів земної кори, вплив вітру, текучих вод, льодовиків на рельєф суходолу;
- своєрідність рельєфу, гірських порід своєї місцевості та причини, що їх зумовили, значення особливостей рельєфу своєї місцевості для людини.

Учні повинні вміти:

- знаходити відмінності рівнин і гір суходолу за висотою;
- розрізняти за зовнішніми ознаками осадові, магматичні та метаморфічні гірські породи своєї місцевості;
- визначати географічне положення гір і рівнин, їхню висоту і вік;
- позначати і надписувати об'єкти на контурній карті.

Тема 4. Атмосфера

Учні повинні знати:

- що таке “погода”, “клімат”, “повітряна маса”;
- причини утворення вітру і залежність його від атмосферного тиску;
- причини зміни погоди та пір року своєї місцевості;

- ознаки погоди в циклоні та антициклоні;
- основні види хмар і опадів, появи освітлення на глобусі та карті.

Учні повинні вміти:

- вести спостереження за погодою, фіксувати необхідні дані;
- спостерігати типову погоду своєї місцевості за сезонами;
- користуватися термометром, барометром, флюгером;
- обчислювати середні температури, тиск атмосфери, швидкість і силу вітру;
- виділяти відмінності між основними видами хмар і опадів.

Тема 5. Гідросфера

Учні повинні знати:

- суттєві ознаки понять “океан”, “море”, “затока”, “протока”, “водна маса”, “океанічна течія”, “річка”, “озеро”, “болото”, “льодовик”, “підземні води”;
- приклади основних видів суходолу — поверхневих і підземних, частин Світового океану;
- робити висновки про особливості вод своєї місцевості, їхню залежність від рельєфу, належність до річкового басейну.

Учні повинні вміти:

- розрізнити способи зображення вод суходолу на плані місцевості, на карті;
- показувати і визначати за картою географічні об’єкти, позначати їх на контурній карті;
- визначати за картою глибини океанів і морів;
- визначати на місцевості, за картами і планами місцевості залежність напрямку й характеру течії річок від рельєфу.

Тема 6. Біосфера. Географічна оболонка. Людство на Землі. Природа і населення своєї

Учні повинні знати:

- суттєві ознаки понять “біосфера”, “грунт”, “рослинність”, “тваринний світ”, “географічна оболонка”, “природний комплекс”, “географічний пояс”, “природна зона”;
- особливості взаємодії з іншими оболонками Землі, взаємодію компонентів природи своєї місцевості, рельєфу, клімату, вод, ґрунтів і рослинності;
- способи зображення держав і столиць на політичній карті світу, населених пунктів на плані місцевості;
- про вплив природи на людину і її діяльності на природу.

Учні повинні вміти:

- характеризувати природний комплекс своєї місцевості;
- наводити приклади взаємодії компонентів природи, гірських порід, повітря, вод, рослин і тварин, ґрунтів у природі;
- формувати загальні закономірності географічної оболонки;
- позначати на контурній карті кордони держав, підписувати їхні назви та столиці;
- розпізнавати способи зображення держав і столиць на політичній карті;
- користуватися легендами карти і плану своєї місцевості;
- орієнтуватися за планом місцевості, картою;
- визначати географічне положення об’єктів (на вибір) своєї місцевості;
- визначати відстані між окремими об’єктами своєї місцевості;
- обґрунтувати необхідність законів з охорони природи своєї місцевості.

Варіант 1

Вступ. Географічне пізнання Землі

ВІДПОВІДІ ДО УСІХ ЗАВДАНЬ ЗАПИШІТЬ У БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ,
ПОДАНИЙ НА ЗВОРОТІ СТОРІНКИ

ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ

Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

1. Вкажіть, хто винайшов сонячний годинник та першим накреслив географічну карту з використанням масштабу:
а) Геродот; б) Анаксимандр; в) Платон; г) Піфагор.
2. Вкажіть державу, що носить ім'я першовідкривача Америки:
а) Колумбія; в) Монголія.
б) Венесуела; г) Мексика.
3. Вкажіть, хто з дослідників першим досягнув Південного полюса:
а) Фредерік Кук; в) Отто Шмідт;
б) Роберт Скотт; г) Руаль Амундсен.
4. Вкажіть громадянина України, котрий здійснив політ в космос у складі екіпажу американського космічного корабля "Колумбія":
а) Каленик Геренчук; в) Леонід Каденюк;
б) Павло Тутковський; г) Степан Рудницький.

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ

Завдання з вибором кількох правильних відповідей.

5. Вкажіть, які землепрохідці XVII ст. досягли Далекого Сходу:
а) Іван Москвітін; в) Єрофей Хабаров;
б) Василь Поярков; г) Михайло Лазарев.
6. Вкажіть, на які науки поділяється фізична географія:
а) геоморфологія; в) географія населення;
б) географія транспорту; г) ґрунтознавство.

Закінчіть речення.

7. Період кінця XV — до середини XVII ст. називають

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ

8. Встановіть відповідність між територією світу та уявною формою нашої планети в давнину:
1) Стародавня Греція; а) Земля — диск, що лежить на спинах слонів;
2) Індія; б) Земля, що має кубічну форму;
3) Японія; в) Земля — півсфера, яка омивається морем;
4) Вавилон. г) Земля — диск, що нагадує щит воїна;
д) Земля — плоский диск, що лежить на трьох китах.
9. Чому Ф. Магеллан помилився, назвавши Тихий океан "Тихим"? (Дайте розгорнуту відповідь).

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

10. Що вам відомо про експедицію Х. Колумба для пошуків західного шляху до Індії? (Дайте розгорнуту відповідь).

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

У завданнях 1-4 (початковий рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

У завданнях 5-6 (середній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
5				
6				

Відповідь на завдання 7 (середній рівень) впишіть в клітинки друкованими літерами.

7.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

У завданні 8 (достатній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

На завдання 9 і 10 дайте розгорнуту відповідь.

9.

10.

Оцінка: _____

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

10. Як змінилася кількість населення Землі протягом історичного періоду? **(Дайте розгорнуту відповідь).**

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

У завданнях 1-4 (початковий рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

У завданні 5 (середній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
5				

Відповідь на завдання 6 та 7 (середній рівень) впишіть в клітинки друкованими літерами.

6. а)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

б)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

в)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

У завданні 8 (достатній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

На завдання 9 і 10 дайте розгорнуту відповідь.

9.

10.

Оцінка: _____

ЗМІСТ

Передмова	3
Сходинки навчальних досягнень	4
Основний обсяг знань та умінь учнів.....	5
Тематичне оцінювання №1. Вступ. Географічне пізнання Землі	7
Тематичне оцінювання №2. Земля на плані та карті.....	15
Тематичне оцінювання №3. Літосфера	23
Тематичне оцінювання №4. Атмосфера.....	31
Тематичне оцінювання №5. Гідросфера	39
Тематичне оцінювання №6. Біосфера. Географічна оболонка. Людство на Землі. Природа і населення своєї місцевості.....	47

Навчальне видання

ПУГАЧ Микола Іванович

ЗАГАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

Зошит для узагальнення знань

(за типологією завдань для зовнішнього незалежного оцінювання)

6 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Донара Пендзей, Василь Герасимчук*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоєдової, Ольги Постумент*

Підписано до друку 07.02.2011. Формат 70х100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 4,55. Умовн. фарбо-відб. 4,55.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1431-1

